

# ***Skal man skamme sig over sin madpakke?***

*Sammendrag og resultater fra en  
interviewundersøgelse  
med børn, forældre lærer og skoleledere.*

1

*Udarbejdet af Bent Egberg Mikkelsen*

Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning ved Københavns Universitet

## Indhold

|                                                                                          |   |
|------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| Sammendrag .....                                                                         | 4 |
| Metoder .....                                                                            | 5 |
| Resultater - Udvalgte temaer .....                                                       | 5 |
| Småt brændbart eller bioaffald? Madpakken ender i skraldespanden .....                   | 5 |
| Cool eller uncool – rå eller forarbejdet? .....                                          | 6 |
| Åh nej, nu igen – gentagelse fremmer IKKE forståelsen .....                              | 6 |
| Samtalekøkkenet er IKKE kommet til madpakken.....                                        | 7 |
| Opmærksomhedsøkonomien gælder IKKE for madpakken .....                                   | 7 |
| Appendix: Madpakken havner i skraldespanden, Go' aften Live. 24 august 2026. 18:40 ..... | 9 |

Notat udarbejdet på baggrund af den danske del af EU-CHORIZO-projektet.

Projektet er gennemført Mukti Chapagain, Subash Rana og Bent Egberg Mikkelsen fra Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning ved Københavns Universitet

Notatet er udarbejdet af Bent Egberg Mikkelsen

August 2026

Notatet er blevet dækket i indslaget ”Madpakken havner i skraldespanden, Go' aften Live. 24 august 2026. 18:40”. Se appendix 1 med udskrift af indslaget.

Link: <https://play.tv2.dk/serie/go-aften-live-tv2/madpakken-havner-i-skraldespanden-d1fd0784-c070-4a5e-804c-08a27e19d4b0>

## Sammendrag

Madpakker har traditionelt i den danske madkultur været en privatsag og naturligvis skal man ikke skamme sig over sin madpakke. Det er ikke desto mindre hvad mange børn gør. Selvom madpakken er individuel, så er den i sagens natur samtidig social på den facon at man typisk spiser sammen. Det betyder også at madpakkerne er synlige for kammeraterne og at det er svært at skjule hvis maden skiller sig fra den sociale norm der findes om madpakken og dens indhold. For eksempel at indholdet skiller sig ud, ser specielt ud eller har en særlig lugt. Både elever og lærere giver udtryk for at der eksisterer en form for social kontrol når det gælder madpakker. Med andre ord, man kan i praksis ikke komme med en madpakke der indeholder hvad som helst.

Resultaterne viser tydeligt at adfærd omkring spisesituationen og praksisser omkring madspild er påvirket af sociale normer. Den viser også at der er klar forskel imellem den måde som børn og voksne taler om madpakken og at der er vidt forskellige idéer og perspektiver på både det at smide mad ud og at forsøge at undgå det. Når man ser på de sociale normer mellem eleverne og deres madadfærd, er der to temaer gennem interviewene: Mad, der opfattes som "forkert" eller "dårlig" og mad, der opfattes som uncool, set i relation til den kollektivt bestemte status. Resultaterne fra undersøgelsen viser klart at der findes en slags mainstream norm der foreskriver hvad man kan have i madpakker og hvad man ikke kan have. Børn giver tydeligt udtryk for at de på den måde foretrækker ikke at have noget med som skiller sig ud. Men det er ikke bare selve indholdet men osse selve ideen om madpakken der er under pres. Den opfattes af en del elever som værende en smule pinlig. Altså som noget som føler at de skammer sig lidt over. Det ses særligt blandt de ældre elever, som for manges vedkommende ser det som lidt skamfuldt at skulle åbne op for madpakken.

Det store spild madpakker som tidligere er påvist at tænketanken OneThird bliver italesat af både lærere, elever og forældre i undersøgelsen. Og mange elever som et udtryk for at det er en af de vigtige årsager til at mange madpakker ender i skraldespanden. Det er vigtigt at understrege at de mindre elever synes at være mindre udsatte for dette sociale pres og at de i højere grad synes at acceptere at madpakken er en norm og et fænomen, der er skabt af skole og forældre og dermed ikke er til diskussion. Forældre giver fra deres side udtryk for at de er opmærksomme på at der smides madpakker ud, men det er til gengæld få af dem der har faste rutiner omkring det at tale med deres børn om madpakken og det faktum at den kan være genstand for uønsket og negativ opmærksomhed.

Lærerne vurderer at mere end 50 % af eleverne kaster ting fra madkassen. De bekræfter i vid udstrækning antagelsen om at særligt mad med stærk lugt, anderledes smag eller udseende, ofte ender med at blive smidt ud. Lærerne giver også udtryk for at særligt frugt og grøntsager, herunder fødevarer der gentagne gange optræder i madkassen, hurtigt ender med at blive betragtet som kedelig mad og dermed får en tendens til i højere grad at blive smidt ud. Mad ender dermed med at blive kasseret enten fordi eleven ikke kan lide maden, på grund af lugten eller fordi at andre opfatter den som værende en ukonventionel i madpakke. Derimod anses det ifølge læreren som langt mere populært at spise chokoladekiks, hindbærroulader eller lignende færdigpakkede produkter. Mange lærere er bekymrede for at det er medvirkende til en præference for fødevarer med højt indhold af kulhydrater og sukker – med andre ord madvarer der kan karakteriseres som ultraforarbejdede.

Mange elever giver udtryk for at blot det at en madpakke skiller sig ud at nok til at de bliver udsat for en uønsket opmærksomhed om deres madpakke. Her ser mange elever færdigpakkede fødevarer - som jo i vid udstrækning er ultraforarbejdede - som en accepteret fællesnævner som alle kan synes om. Med andre ord: det særlige, det fremtrædende, det anderledes ses som noget negativt, mens det almindelige, det gennemsnitlige, det kollektivt accepterede ses som noget positivt. Det kan også ses som en del af årsagen til at mange foretrækker den skolemad som flere skoler tilbyder under en eller anden form. En sådan skolemad er nemlig per definition udtryk for en fælles praksis der gælder for alle.

### Skal man skamme sig over sin madpakke?

Sammendrag og resultater fra en interviewundersøgelse  
med børn, forældre lærer og skoleledere.

## Metoder

Resultaterne stammer fra CHORIZO-projektet ved Københavns Universitet hvor man, som en del af et større EU-projekt om madspild, har undersøgt, hvordan sociale normer påvirker adfærd omkring madpakken og madspild. Den danske del er gennemført af KU forskerne Mukti Chapagain, Subash Rana og Bent Egberg Mikkelsen. I projektets casestudie 4 blev der særligt på de adfærdsmæssige drivkræfter bag de sociale praksisser der fører til madspild. Fokus var på at undersøge hvorfor børn kasserer madpakken og det skete ved at analysere holdninger omkring adfærd og de sociale interaktioner mellem familier, jævnaldrende og skolemiljøet. I denne undersøgelse var fokus ikke kun på madpakken, men også på de alternativer som eleverne oplever. Det vil sige når de spiser derhjemme, når de spiser måltider der er organiseret skolen og når de spiser på fast food steder. Casestudiet blev gennemført i såkaldte Living Labs som er forsker/praktiker, samarbejder med lokale danske skoler – herunder Læringshuset, Herstedlund skole og Lindevang skole. Data er indsamlet i form af individuelle interviews (for de voksne) og fokusgruppe interview (for elever). Teoretisk tager projektet udgangspunkt i MOA rammeværket som forstår adfærd som påvirket af motivation, muligheder og færdigheder. Kort fortalt: har man motivation til at ændre adfærd, findes der de rette muligheder i omgivelserne og har man de nødvendige evner så er det lettere at flytte adfærd. Undersøgelsens resultater er af stor relevans i forbindelse med den omstilling af madkulturen i skolen, som blandt andet er initieret af det igangværende pilotprogram om skolemad over de næste par år.

## Resultater - Udvalgte temaer

### Småt brændbart eller bioaffald? Madpakken ender i skraldespanden

5

Når man spørger lærerne, så bliver antagelsen om de kollektive mekanismer omkring adfærd i spisesituationen og udsmidning af madpakker bekræftet. For eksempel er det tydeligt at særligt blandt de ældre lever kan være en vis status - en vis "street credibility" forbundet med at turde at træde frem og smide madpakken ud. Hermed ser det ud til at adfærden omkring madpakken bliver noget, der bidrager til en opmærksomhedskulturen hvor det gælder om af få opmærksomhed. Ikke for sin madpakke – men for modet til at turde at smide den ud. At der er en udbredt praksis omkring at smide madpakker ud, er således hævet over enhver tvivl. Det giver adskillige lærere udtryk for at de anser som et problem

*".....Jeg tror, vi kan sige, at over halvdelen, tror jeg, mere end 50% kaster ting ud af madkassen....."*

*"..... Jeg synes, vi skal regne på det og sige, at 90% af børnene smider en del af maden ud, og lad os anslå det for omkring 10 til 15% af det, ikke? Så et sted mellem 9 og 13% af maden går til spildevand. ...."*

Eller som eleverne udtrykker det

*"..... Så i stedet for at tage det med hjem og sige, at du var lidt mæt, så du ikke spiste resten, så smider du det bare ud lidt tidligere og lader som om, du har spist det hele, men det har du virkelig ikke, og det har jeg gjort mange gange....."*

*"...hvis du kommer hjem, og din mor spørger sådan her: "Nej, åh gud, hvorfor har du ikke spist din madpakke?" Og så har du egentlig ikke lyst til at sige det...."*

**Skal man skamme sig over sin madpakke?**  
Sammendrag og resultater fra en interviewundersøgelse med børn, forældre lærer og skoleledere.

*"....Jeg smider den bare ud, og så spørger min mor:  
nå, kunne du lide den? Og så tænker jeg bare: ja ja...."*

Lærerne giver udtryk for at der særligt blandt de ældre lever kan være en vis status - en vis "street credibility" forbundet med at turde at træde frem og smide madpakken ud.

*"..... Adfærden omkring madpakken bliver noget, der bidrager til opmærksomhedskulturen  
Helt enkelt, som jeg ser det, skabes sociale normer inden for rammerne af  
denne opmærksomheds- og performancekultur....."*

## Cool eller uncool – rå eller forarbejdet?

Eleverne har en tendens til at spise det, de kender det vil sige hvad fødevarer som det før har prøvet. Det betyder også at elever ikke er specielt glade for at forældre eksperimenterer for meget med madpakken med mad de ikke har prøvet før. Her er det tydeligt at madpakken adskiller sig fra den serveres af skolen, fordi at man her har en pædagogisk funderet mulighed for at introducere nye typer af madvarer. Den mulighed findes ikke med madpakken. Der synes at være en tæt sammenhæng mellem kvalitetsaspektet og angsten for at skulle skamme sig over sin madpakke: en lille brun plet på et æble, en banan der er lidt for blød, et stykke brød der er lidt for blødt eller fugtigt, en bolle der er lidt knækket, ender på den måde i samme kategori som mad der skiller sig ud, lugter stærkt eller ser anderledes ud. Og dermed som kandidat til at blive smidt ud. Det er tydeligt i interview både med elever og lærere at der findes begreber om hvad der er cool og uncool. En antagelse om hvad der er godt og ikke godt baseret på forarbejdningsgrad. Det er tydeligt at der så er det blandt eleverne er en særlig forventning om en standard – en slags kollektivt accepteret norm - for hvad er der cool/uncool. Det som er cool er i høj grad ting er "standardiserede" – det vil sige færdigpakkede og dermed også ofte ultraforarbejdede fødevarer. Det står så i tydelig kontrast til fødevarer som er rå og den årsag også mere udsatte for sensoriske forandringer under opbevaring og som typisk er mere sårbare over for den behandling som det er at ligge en skoletaske 4-8 timer. Et par udsagn fra lærerne:

*".... Jeg ser også børn, som – hvis der er en lille brun plet på et  
æble eller noget lignende – så vil de ikke spise det "*

*".....de klager over en banan, der er lidt for blød, et stykke brød, der er  
lidt for blødt eller fugtigt, en bolle, der er lidt knækket...."*

*".....Så er der noget med grøntsager? Ja, for hvis du tager en lækker salat  
med, vil du gerne spise den. Men hvis du bare tager grøntsagsstænger med,  
er det også ofte, at de bliver smidt ud. Jeg gætter på, de synes, det er kedeligt....."*

*"..... Men når du beder børnene om at vælge, vil de vælge  
de populære ting. Fordi det er fedt at tage pizza med.  
Men det er ikke fedt at tage gulerødder med....."*

*".....det, der har prestige over det, er Pølsehorn, og så har det også prestige  
at spise pizza. Det er den slags ting, der har prestige  
blandt dem på mellemniveauet ""*

*".....Jeg vil sige, at de er fuldstændig prisgivet reklame, når de vælger  
nogle af de ting, de gør, men også i forhold til nogle af de interne referencer, de har.  
Det er trods alt ikke deres valg. Så du ser dem aldrig sige, at vi vil have en salat...."*

## Åh nej, nu igen – gentagelse fremmer IKKE forståelsen

Både elever og forældre og lærer giver udtryk for at det svært at skabe variation i madpakken. Det

**Skal man skamme sig over sin madpakke?**  
Sammendrag og resultater fra en interviewundersøgelse  
med børn, forældre lærer og skoleledere.

skyldes at der rent fødevarer teknologisk er grænse for hvad man kan sende med i en madpakke, men det skyldes så også at forældre typisk grad en travl hver dag hvor Det er Det var svært at samt inspiration til nye madpakke ideer. Interviewene viser også klart at det er et fåtal af forældre, der har en praksis omkring det at tale systematisk med deres børn om madpakken. Variationsaspektet bliver omtalt af en lærer på denne måde

*".....Det har også meget at gøre med smagskombinationer og variationen [i madpakken].  
Hvor ofte får de denne mad i deres madkasse? For jo mere kedeligt de synes, det er, enten smagsmæssigt eller udseendemæssigt, desto større er risikoen for, at det bliver smidt ud...."*

Eller med elevernes ord

*"..... Måske vil du bare prøve noget nyt, men så tør du bare ikke fortælle det til dine forældre og smider det bare ud....."*

## Samtalekøkkenet er IKKE kommet til madpakken

Når elever bliver spurgt om madspild i en kontekst til deres forældre, beskriver eleverne mere end én gang episoder hvor forældre ved, hvad de ikke kan lide, men alligevel sender den type af mad med i madpakken. Forældre give udtryk for at tilberedning af madpakker er baseret på rutiner og vaner som ofte er svære at ændre. Forældre giver i en vis udstrækning udtryk for at de har en bestemt idé om, hvad deres barn "bør" spise, og giver dem netop deres madpakke med i håb om, at den bliver spist. Det beskrives også, at eleverne i vid udstrækning smider madpakke ud for at undgå at få kritik, når de kommer hjem med en fuld madkasse. Med den udbredte presse til omkring udsnidning af madpakker og elevernes mange lyst til at spise den kunne det være nærliggende at tro at denne praksis var centrum for samtale mellem forældre og forældre. Det synes klart ikke at være tilfældet. Få forældre har fast praksis omkring at tale med deres børn om madpakken men derudover er det småt med dialog. En af forældrene omtaler dialogpraksis og variationsmomentet på følgende måde

*".....Det afhænger også lidt af forskellige ting. Nu har vi lige haft en periode, hvor han ville tage disse fuldkornsboller med. Så bliver man lidt træt af det, og så er vi gået tilbage til rugbrød. Så det skift. Det er lidt sådan, hvis han pludselig reagerer ved at sige det, eller vi kan se det. Så skifter vi, men det handler lidt om at aflæse signaler. Det kan meget vel være, at vi går tilbage til noget, vi har prøvet før, og han accepterer det. Så på den måde opstår naturlig variation. [i madpakken]....."*

*"..... Jeg siger altid, hvad jeg ikke kan lide, men jeg har dem stadig i min madpakke....."*

*"...du får ikke altid lov til at fortælle din mor og far, at du ikke kan lide de retter...."*

*"..... at du kunne sætte dig ned med dine forældre og fortælle dem, hvad du vil have med i madkassen, og sige, hvad du ikke kunne lide....."*

*".....og jeg glemte, at jeg blev ved med at glemme, glemme, glemme at sige til dem, nå, jeg kan ikke lide salami. Jeg vil hellere have leverpaté med mig....."*

## Opmærksomhedsøkonomien gælder IKKE for madpakken

Det kan godt være at børn og unge gerne har øl have opmærksomhed både i dagligdagen og på de sociale medier, men det er tydeligt at de helst ikke vil have opmærksomhed når det gælder madpakken.

**Skal man skamme sig over sin madpakke?**  
Sammendrag og resultater fra en interviewundersøgelse  
med børn, forældre lærer og skoleledere.

Er det et udbredt ønske at være så anonym som muligt det gælder om ikke at have for meget mad som skiller sig ud. Det kan være madvarer med en særlig lugt, et anderledes udseende, baseret på en særlig opskrift eller fra et særligt madkulturelt køkken. Eller det kan være karry eller chili der påkalder sig uønsket opmærksomhed. Et par lærerudsagn illustrerer fænomenet:

*"....de vil virkelig gerne smide "ildelugtende mad" ud. Med andre ord, mad der lugter stærkt eller har lugt [lugt]....."*

*"Hvis de har taget noget med hjemmefra, som de normalt gerne vil spise, men som de synes lugter [på skolen], så vil de smide det ud, det virker som om, det er meget vigtigt for dem at vide, om det er socialt acceptabelt at medbringe en makrelsandwich eller ej [den sociale kontekst er meget vigtig, og ildelugtende mad vil blive betragtet som "uacceptabel" og smidt ud]....."*

Eller med en elevs ord

*"....Jeg havde tunsalat med hvor... Ja, det smager okay, men jeg kunne ikke lide tunsalat så meget, og jeg glemte det... Jeg fortalte det faktisk til mine forældre, men jeg tror, de har glemt det. Jeg tror, de glemte det...."*

## Appendix: Madpakken havner i skraldespanden, Go' aften Live. 24 august 2026. 18:40

*Adam Duvå Hall og Janni Pedersen er værter i Go' aften Live.*

Jannie: Klam, klistret og lunken eller måske pakket sådan nænsomt ind i små fine pakker med køleelement. Det er den fine kasse. Vi har alle sammen stiftet bekendtskab med den. Her er den - madkassen.

Adam: Og den er blandt skoleelever for mange forbundet med skam og pinlighed, og vi skal tale med både en skoleelev og en professor der har forsket i madpakkekultur om, hvordan vi undgår, at så mange madpakker årligt favner i skraldespand.

Adam: Når folkeskoleelever landet over på sådan en helt almindelig mandag, som i dag åbner deres madpakker, så kan den der leverpostejsmad give anledning til et særligt fænomen vi skal tale om nu, nemlig madpakke skam.

Adam: Det er fordi noget mad som er mere socialt acceptabelt end andet og derfor så ender adskillige millioner madpakker hvert år i skraldespanden. Alternativet det er jo så at mange skoleelever køber frokost i det lokale supermarked hos bageren eller ved et øh pizzeria eller måske slet ikke for noget at spise i løbet af skoledagen. Det kan du genkende Liv Larsen, godaften og velkommen. Du går i 9. Klasse i Albertslund du sidder i Danske Skoleelevers hovedbestyrelse og har i løbet af sommeren deltaget i debatten om madpakker. Velkommen til dig også Bent Egberg Mikkelsen. Du er professor på Lunds Universitet og gæsteforsker på KU og du har lavet en del forskning på det her madpakkeområde, og du skal øse af din viden om det her i de næste minutter.

Adam: Men Liv vi starter med dagens madpakke. For dig, du har været så sød og tage et billede af din madpakke fra i dag. Er du flov over den madpakke?

Liv: Nej ikke specielt. Det er bare sådan en basic madpakke vil jeg sige en lille sandwich, en müesli og nogen gulerodstænger.

Adam: Og fidusen er du selv har lavet ja så er det svært at være rigtig flov over ikke? Men sådan har du ikke altid haft det fordi du har også på et tidspunkt haft det lidt stramt med madpakken i de tidligere klassetrin. Det er vi også skal tale om nu, men du har undersøgt fænomenet Bent. Madpakker kan godt være pinlige. Åbenbart. Og derfor havner alt for mange af dem i skraldespanden hvert år. Hvad handler det om, at man ikke vil have opmærksomhed om en madpakke? Og en som måske ikke er den der ryger på Instagram med det samme.

Bent: Jamen der er sådan lidt en eksamen du er til når du åbner madpakken. Du ved ikke rigtig - medmindre du har været med til selv at lave den. Du ved ikke rigtig hvad der er i den. Lidt det samme som når du giver en gave. Altså falder den i god jord eller er den fuldstændig skudt ved siden af. Så du bliver ligesom udsat for en prøve – en slags eksamen. Der er nogle ting som er socialt acceptable og nogen der mindre acceptable. Det kan være ting, der lugter lidt, et pitabrød, der er gået i stykker eller et eller andet der bare skiller sig ud, og som måske lugter og har et atypisk udseende. Typisk ting, der ligesom ikke passer inden for normen.

***Skal man skamme sig over sin madpakke?***

*Sammendrag og resultater fra en interviewundersøgelse  
med børn, forældre lærer og skoleledere.*

Adam: Hvad kan være pinligt Liv? Vi har nogen billeder som vi har skudt ja, men vi har forestillet os for eksempel sådan den gode madpakke. Men sådan en som denne – en ægge-hørmer her – som bliver pakket ud?

Liv: Ja sådan nogen ting som lugter som æg. For eksempel ker ikke lige det mest populære som man kan åbne når man endelig har fået pause.

Adam: Ja og hvordan ser så den smarte madpakke ud?

Liv: Altså sådan noget, som hvis man har fået fra pizzaen. Rester. En pastasat eller en lækker sandwich - sådan nogen ting der.

Adam: Og så simpelthen selv at lave sin madpakke - hvorfor?

Liv: Det ligger meget i at hvis jeg selv laver det, så får at jeg det jeg vil have. Så Jeg er sikker på jeg kan lide det og jeg er sikker på jeg spiser det og så ender det ikke i skraldespand.

Adam: Hvorfor begyndte du på det?

Liv: Det var egentlig i en ret tidlig alder – faktisk allerede 5 - 6 klasse fordi at jeg synes det var så åndssvagt at mine forældre skulle stå der og lave noget jeg ikke engang spiste. Det var rart at jeg ligesom havde en sikkerhed i det at jeg vidste at det var noget jeg kunne lide.

Adam: Der er simpelthen en prestige madpakke. Men noget er pinligt at åbne. Er det forældrenes skyld simpelthen at vi ikke er nok opmærksomme på det?

Bent: Jeg tror det er et mix af mange forskellige indflydelser. Vi ser på sociale medier, vi ser TV, vi går på vej til og fra skole. Vi går i supermarkedet. Vi bliver eksponeret for alle mulige alternativer, som er helt anderledes end det som madpakken er. Tænk på når du spiser på en restaurant, så er den ligesom lavet til tiden og til dig. Så den er det stik modsatte af en af en madpakke. Så det er meget indflydelse. Jeg tror ikke at det er forældrenes skyld alene, men det som forældrene kan gøre det er jo at tale med deres børn. I vores undersøgelser spurgte vi jo forældrene og nogle af dem fortalte at de ligesom havde en rutine med at spørge om madpakken. Og det er værd at understrege at det her med skam det er jo ikke bare i forhold til klassekammeraterne. Det er også i forhold til forældrene når du kommer hjem. Du har egentlig ikke rigtig lyst til at sige det. Forklare, hvad der i grunden skete med den der madpakke ikke. Vi fandt at nogle forældre havde udviklet en rutine med at spørger indtil det. Og det er jo det der skal til blandt andet for at løse det problem, hvis ikke madpakken bliver spist. Det er at man taler om det og får det ind i samtalekøkkenet. Introducere madpakken der også.

Adam: Jeg tror at mange forældre netop står i den situation. Altså at det er en pligt. Det er noget der skal overstås. Der skal bare smøres nogen madder og så videre i teksten. Altså man ikke når og forholde sig hvad det er man serverer for barnet og giver det med. Fordi smag kan også skifte fra måned til måned. Hvad man lige kan lide. Er det ikke rigtigt?

Liv: Altså det er jo ikke alle børn, der kan lide det hele og det skifter jo hvad man kan lide. Jeg kan huske at jeg den ene dag, så så fik jeg måske en hamburgerryg med, men den næste dag ville jeg have noget andet med. Altså man bliver træt af tingene efter et godt stykke tid.

Adam: Men kan du huske du har siddet i sådan en situation hvor du altså var flov over din madpakke?

Liv: Ja det kan jo godt være hvis man sidder der med en leverpostejmad, som ligger og har bagt i tasken hele dagen, så er det ikke ligefrem noget man kan være stolt af. Men Jeg synes det er mærkeligt at det at det bliver pinligt på den måde, fordi det er jo mad man skal bruge mad for at overleve.

Adam: Nu er du jo i 9 klasse og så har I jo en udgangstilladelse. I kan gå fra skolen i spisekvarteret. Hvor køber folk så mad henne og hvad køber de?

Liv: Lige over for vores skole ligger der en Netto, et pizzeria og et bageri. Så er der noget kebab og bao. Eller osse der nogen der køber en pastasalat i Netto. Eller en bagel ovre fra bageriet. Men de fleste af gangene, så kunne det også godt være sådan noget som kager og slik. Sådan noget som jo ikke lige er det mest næringsrige.

Adam: Men så måske er det måske lidt mere prestigefyldt. At komme gnaskende på en pizzasnegl eller en kage er lidt sejere.

Bent: Jeg vil sige at hindbærroulade og gul citronmåne de optræder en del gange i vores interviewmateriale. Og man kan sige at fælles for dem, det er jo ligesom, at det er noget som er en slags standard, som alle kan forholde sig til, som alle kender. Men den der mystiske madpakke, som du sidder og pakker op, den kan jo indeholde hvad som helst og så den er ligesom ikke kollektiv på samme sæt.

Adam: Du har talt med masser af skoler, hvor man har haft forsøg med skolemad. Og Liv I har også haft forsøg på din skole. Kunne det være en del af løsningen at man satte sig ned sammen om et måltid mad, der var leveret og lavet på skolen?

Bent: Absolut altså skole man har jo den fordel. Der er mange fordele, men en af dem er at den ligesom er fælles for alle - alle spiser sammen. Forskere, har et begreb der kaldes kommensalitet, som er glæden og den psykosociale effekt af, at du spiser sammen med nogen, og at du spiser nogenlunde det samme. Det er så også med til at skabe noget af det som vores lærere kalder skolefællesskaber altså en følelse af en slags social sammenhængskraft i skolen.

Adam: Det har I jo prøvet på jeres skole. Hvordan gik det?

Liv: Ja altså mit indtryk er at det gik godt. Det var det her koncept med at i vores kantine der kunne man købe et måltid mad for sådan 15 kr. Også selv hvis man ikke købte der her måltid mad, så skulle man sidde ovre i vores kantine klassevis og spise det sammen. Mit indtryk er at det gav noget fællesskab at man spiste sammen og samtidig også nogenlunde det samme.

Jannie: Så trivselsmæssigt, sundhedsmæssigt og økonomisk altså det det lyder som om det er en win-win.

Bent: Og læringsparathedsmæssigt. Det siger lærerne. De oplever nogen elever, der kommer tilbage til undervisning efter spisepausen, som er mere parate. De har ikke været ude og slås. Der er ikke så mange konflikter, de er klar til at tage imod.

Adam: Bent og Liv tak for snakken om madpakken. Det var den fætter krads vi havde med i dag.